

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN LAUSUNTOPYYNTÖ POHJOISEN KESKI-SUOMEN TYÖLLISYYSALUEEN TALOUSARVIOLUONNOKSESTA 2026

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen mukaisesti Äänekosken kaupunki pyytää työllisyysalueen kuntia antamaan lausuntonsa talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti työvoimaviranomaisena 1.1.2025. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa: Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki.

Työllisyysalueen perustehtävänä on edistää alueen työllisyyttä ja elinvoimaa järjestämällä laadukkaita, vaikuttavia ja yksilöllisiä lakisääteisiä työvoimapalveluita. Toimintaa ohjaavat työvoimapalveluiden järjestämisestä annettu laki (380/2023), työllisyyden monialaisen edistämisen laki (381/2023) sekä muu työllisyyttä ja kotoutumista koskeva lainsäädäntö.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen tavoitteet ja strategiset painopisteet ovat

- Valtakunnalliset tavoitteet:
 - o Yhdenvertaiset palvelut
 - o Työllisyyden parantaminen erityisesti heikommassa asemassa olevien osalta
 - o Työllistymisen nopeuttaminen
 - o Elinvoiman vahvistaminen
- Paikalliset painotukset:
 - o Lähipalvelut asiakkaille
 - o Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
 - o Heikommassa asemassa olevien palvelujen varmistaminen
 - o Kustannustehokkuus ja läpinäkyvyys

Vuoden 2026 talousarvio pohjautuu lakisääteiseen järjestämisvastuuseen ja on yhteensä 7,83 miljoonaa euroa, jakaantuen seuraavasti:

- yhteiset yleiset kustannukset noin 4,68 milj. euroa
- aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset noin 3,15 milj. euroa

Yhteiset yleiset kustannukset	TA2025	TA2026	Muutos, €	Muutos, %
Toimintatuotot				
<i>Myyntituotot</i>				
<i>Korvaukset kunnilta</i>				
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset (kuntalaskutus)	4 754 500	4 676 900	-77 600	-1,6
Toimintatuotot yhteensä	4 754 500	4 676 900	-77 600	-1,6
Toimintakulut				
<i>Henkilöstökulut</i>				
<i>Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut</i>				
4000-4180 Maksetut palkat ja palkkiot + sivukulut	-3 638 300	-3 691 400	-53 100	1,5
4012 Luottamustoimipalkkiot	-25 000	-23 000	2 000	-8,0
<i>Palvelujen ostot</i>				
<i>Muiden palvelujen ostot</i>				
4340 Asiantuntijapalvelut	-37 600	-19 200	18 400	-48,9
4341 Toimistopalvelut (vastuukunnan tukipalvelut)	-366 000	-298 000	68 000	-18,6
4344 ICT-palvelut	-45 000	-45 000	0	0,0
4348 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-1 200	-1 200	0	0,0
4350 Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	-10 000	-10 000	0	0,0
4362 Posti- ja kuriiripalvelut	-30 400	-30 400	0	0,0
4370 Vakuutukset	-600	-600	0	0,0
4405 Turvallisuuspalvelut	-20 000	-20 000	0	0,0
4406 Henkilöstön koulutuspalvelut	-25 800	-24 500	1 300	-5,0
4408 Henkilöstön matkakustannukset	-250 000	-200 000	50 000	-20,0
4413 Muut koulutuspalvelut (luottamushenkilöstö)		-1 200	-1 200	
4416 Henkilöstön työhyvinvointi	-3 500	-3 500	0	0,0
4421 Muut matkakorvaukset (luottamushenkilöstö)		-7 000	-7 000	
4440 Ateriapalvelut	-4 800	-4 200	600	-12,5
4460 Edustus ja merkkipäivät	-300	-300	0	0,0
4470 Muut palvelut	-33 800	-20 000	13 800	-40,8
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>				
4500 Toimistotarvikkeet	-5 500	-7 000	-1 500	27,3
4520 Elintarvikkeet	-1 200	-1 200	0	0,0
4580 Kalusto		-4 900	-4 900	
4595 Lahjat ja merkkipäivät	-500	-500	0	0,0
<i>Muut toimintakulut</i>				
<i>Vuokrat</i>				
4840 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-250 000	-258 800	-8 800	3,5
4860 Muut vuokrat	-5 000	-5 000	0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-4 754 500	-4 676 900	77 600	-1,6
TOIMINTAKATE	0	0	0	

Aiheuttamisperiaatteen kustannukset	TA2025	TA2026	Muutos, €	Muutos, %
Toimintatuotot				
<i>Myyntituotot</i>				
<i>Korvaukset kunnilta</i>				
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset (kuntalaskutus)	3 076 184	3 153 784	77 600	2,5
Toimintatuotot yhteensä	3 076 184	3 153 784	77 600	2,5
Toimintakulut				
<i>Henkilöstökulut</i>				
<i>Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut</i>				
4000- Maksetut palkat ja palkkiot + sivukulut (valmennukset, 4180 tuotetaan omana palveluna)	-120 000	-102 400	17 600	-14,7
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>				
4315 Työvoima- ja kotoutumiskoulutukset ja yhteiskuntaorientaatio	-700 000	-700 000	0	0,0
Työvoimakoulutus, yrittäjyyskoulutus	-85 000	-85 000	0	0,0
Työvoimakoulutus, korttikoulutus	-100 000	-100 000	0	0,0
Yhteishankintakoulutus, rekry, täsmä ja muut	-715 650	-715 650	0	0,0
<i>Palvelujen ostot</i>				
<i>Muiden palvelujen ostot</i>				
4340 Asiantuntijapalvelut	-30 000	-30 000	0	0,0
4354 Tulkkaukspalvelut	-25 000	-25 000	0	0,0
4414 Työvoimakoulutukset (siirretty asiakaspalvelujen ostoihin)				
<i>Avustukset</i>				
<i>Avustukset kotitalouksille</i>				
4729 Starttiraha	-500 000	-500 000	0	0,0
4730 Matka- ja yöpymiskorvaus	-5 000	-5 000	0	0,0
4730 Harkinnanvarainen kulukorvaus	-100 000	-100 000	0	0,0
<i>Avustukset yhteisöille</i>				
4732 Työnantajan palkkatuki	-690 534	-785 734	-95 200	13,8
4734 Muut avustukset yhteisöille	-5 000	-5 000	0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-3 076 184	-3 153 784	-77 600	2,5
TOIMINTAKATE	0	0	0	

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen kokonaisuus on samansuuruinen kuin vuonna 2025. Vuodelle 2026 talousarvion yhteisten yleisten kustannusten määrää on hieman vähennetty (- 77 600 euroa) ja aiheuttamisperiaatteen kustannusten osuutta hieman lisätty (+ 77 600 euroa). Yhteisten yleisten kustannusten osalta erityisesti henkilöstökustannukset ovat nousseet vuoden 2025 tasoon verrattuna tasopalkkaratkaisun ja muiden kustannuspaineiden vuoksi. Kasvaneet menot katetaan supistamalla muita kustannuseriä, jotta kokonaisuus pysyy hallinnassa. Talousarviossa on samalla huomioitu kuntien haastava taloudellinen tilanne, minkä vuoksi kustannusten hallinta ja resurssien tehokas kohdentaminen ovat keskeisessä roolissa.

Vuoden 2025 talouden toteumaennuste osoittaa, että kokonaisuutena talous pysyy raamissaan, vaikka kuntien aiheuttamisperiaatteen kustannusten toteutumisen välillä on esiintynyt vaihtelua. Vuonna 2026 jatketaan tiivistä seurantaa ja raportointia, jotta kuntien maksuosuudet pysyvät hallinnassa ja resurssit kohdennetaan vaikuttavasti.

Työvoimapalvelujen perusta on, että asiakkaat saavat oikea-aikaista ja yksilöllistä ohjausta. Riittävä henkilöstöresurssi varmistaa, että palveluissa voidaan vastata työnhakijoiden tarpeisiin, toteuttaa lakisääteiset tehtävät sekä ylläpitää tiivistä yhteistyötä työnantajien ja muiden kumppaneiden kanssa. Jos henkilöstöä ei ole riittävästi, asiakasmäärät työntekijää kohden kasvavat, mikä heikentää palvelun laatua, hidastaa työllistymistä ja voi johtaa kustannusten nousuun esimerkiksi etuuksien pitkittymisen kautta. Henkilöstön mitoitus on siten keskeinen tekijä sekä työllisyyden tuloksellisuuden että kuntien taloudellisen kestävyuden näkökulmasta.

Talousarvion näkökulmasta aiheuttamisperiaatteella kohdennettujen kustannusten hallinta on tärkeä huomioitava asia. Palveluihin ohjautuminen perustuu aina asiakkaan yksilölliseen 6 palvelutarpeeseen, ei asiakkaan kotikuntaan ja palveluihin ohjautumisen näkökulmasta onkin tärkeää varmistaa palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Tämä voi kuitenkin johtaa siihen, että joissakin kunnissa asiakkaita ohjautuu palveluihin suunniteltua enemmän ja näin aiheuttamisperiaatteella kohdistetut kustannukset saattavat nousta arvioitua korkeammiksi, kun taas toisissa kunnissa kustannukset saattavat jäädä alle budjetoidun. Vaikka koko alueen talous pysyy tasapainossa, saattaa kuntakohtaisissa aiheuttamisperiaatteen kustannuksissa syntyä eroja. Koska asiakkaiden jakautumista palveluihin ei voida täysin ennakoita, kustannusten hallinta edellyttää seurantaa, raportointia ja mekanismeja, joilla varmistetaan sekä talouden reunaehtojen pitävyys että palvelujen yhdenvertainen saatavuus.

Liite 5

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvio 2026

KUNNANJOHTAJAN EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan ilmoittaa, ettei sillä ole huomautettavaa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen vuoden 2026 talousarvioluonnokseen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
------------	----------	-----------